

SANACTUA

DÉ NIEUWSBRIEF VOOR DE LANDBOUWER

SANAC // MENENSESTEENWEG 305 - 8940 WERVIK // T 056 300 310 - F 056 300 319 // www.sanac.be

De neerslag van afgelopen weekend had uiteindelijk geen dieptewerking in de grond. Gewassen met een oppervlakkige beworteling kregen toch voldoende water rond de wortelzone, de aardappelknollen daarentegen zitten nog steeds in een droge grond. De regen nam bij vele gewassen de droogtestress weg en dat zie je nu aan de vegetatie.

Geert Verhiest

AARDAPPELEN

*Vanaf nu aandacht voor knolbescherming
Slechts het allereerste begin van alternaria
Overwegen om FAZOR toe te passen tegen doorwas*

Bijkomende belangrijke aandachtspunten ...

Plaagmiddelen gebruiken die ook de knol beschermen

Nu nog maar pas verschijnen de eerste vlekken van alternaria

Op bijna alle percelen is er inductie van doorwas, maar op vele percelen zijn er al nieuwe scheuten en knolletjes te zien

De bladluispopulatie blijft laag, toch opletten nu de sapstroom terug op gang komt

PLAAGBEHANDELING : nu kiezen voor plaagmiddelen met knolbescherming

Het lang aanhoudende droge weer was allerm minst gunstig voor de aardappelplaag, we hoefden ons dus ook geen zorgen te maken. Ondanks de lage druk van plaag moeten we vanaf nu toch kiezen voor middelen die ook de knollen beschermen. Opgelet : plaag kan nog steeds onverwacht toeslaan !

Volgende middelen worden nu aangeraden : UNIKAT, INFINITO, SHIRLAN en RANMAN TOP

Voorbeeld van een goed keuze ...

Data bij benadering		Plaa component	Alternaria component
juli	Week 4	Infinito 1,6 l of Unikat 1,8 kg	In deze periode toch best 3 alternaria behandelingen*
Augustus	Week 1	Infinito 1,6 l of Unikat 1,8 kg	
	Week 2	Infinito 1,6 l of Mancozeb / Cymoxanil + Ranman Top	
	Week 3	Mancozeb + Ranman Top 0,5 l / Shirlan 0,4 l	
	Week 4	Mancozeb + Ranman Top 0,5 l / Shirlan 0,4 l	
september	Week 1	Ranman Top 0,5 l of Shirlan 0,4 l	

*Terminett of Signum 0,2 kg , Amistar 0,25 l of Narita 0,5 l

DOORWAS

Actuele situatie

In ons hele werkgebied vinden we in bijna alle percelen met BINTJE doorwas of toch inductie van doorwas. Andere rassen zoals Fontane, Challenger hebben minder last van dit fenomeen.

De doorwas varieert van losse ogen, begin van scheutvorming vanuit deze ogen, tot lange scheuten en zelfs al vorming van nieuwe knollen.

Op de meeste percelen beschikt het loof nog over voldoende vitaliteit en uit ervaring weten we dat vitale planten meer risico lopen op hergroei. Ook de vele nieuwe bloei wijst erop dat er ondergronds een nieuwe celdeling bezig is. Percelen met al een hogere graad van afrijping zullen minder kracht hebben om te gaan hergroeien, maar er zijn weinig zo'n percelen.

Dit alles is het gevolg van de veel te warme dagen enkele weken geleden. Wanneer de temperatuur in de aardappelrug te hoog wordt, dan wordt de kiemrust van de knollen gebroken en beginnen de knollen 'wakker' te worden. Dit scenario was dan ook te verwachten en de rest van het verhaal kent iedereen ...

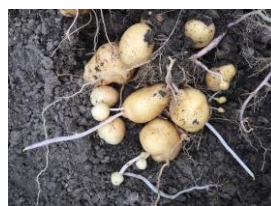
Wie zijn gewas controleert zal vlug voldoende beelden waarnemen ...

Opnieuw bloei

Losse ogen en begin van scheutgroei

Al sterke scheuten

De eerste secundaire knollen

Op vele percelen BINTJE wordt de kwaliteit dus bedreigd !

Alles wat je moet weten over

Fazor® 60 SG

Voordelen van Fazor

Om kieming tegen te gaan tijdens de bewaring

Fazor zorgt ervoor dat het kiemproces in aardappelen een tijdje wordt uitgesteld. Voor sommige rassen die tijdens het inschuren niet met een kiemremmer mogen behandeld worden, is het toepassen van Fazor ondertussen al een vaste teeltmaatregel geworden. Telers die Innovator of Asterix verbouwen hebben dan ook al meer ervaring met het gebruik van Fazor. De toepassing zorgt voor een betere bewaring met een grotere kans op kwaliteitsbehoud. Het kiemremmend effect is soms wisselvallig en maximaal 3 tot 4 maanden...

Om aardappelopslag tegen te gaan in het volgende jaar

De laatste twee winters waren zeer zacht en overgebleven aardappelknollen zorgden voor veel last. In vele gewassen kan U aardappelopslag wel onderdrukken, maar nooit volledig bestrijden. Verleden jaar kreeg een onderdrukt gewas plots plaag en het probleem was meteen opgelost. Vandaag – door het uitblijven van plaag – hebben alle eerder onderdrukte planten zich kunnen herstellen en nu zie je de ernst van aardappelopslag. Fazor reduceert het aantal opslagplanten het volgende jaar.

Om nadelen van doorwas te beperken

Resultaat van een proef in 2010 (PCA) ...

" Na een bespuiting met maleïnehydrazide (MH) bleven de secundaire knollen kleiner en de primaire knollen zonder secundaire groei waren grover uitgegroeid. Na de bespuiting lag de totale opbrengst lager, maar er was wel een duidelijk positief effect op het percentage grove knollen (+12%). Daarnaast had MH een positief effect op het onderwatergewicht (+ 18 g) en het percentage drijvers (-4%). "

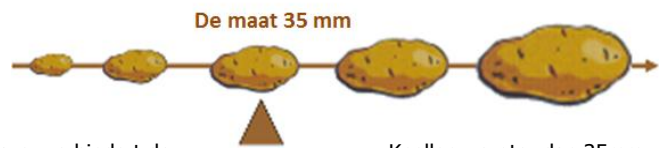
Wat ook zeker vaststaat : behandelde percelen bewaren beter !

De werkingwijze van FAZOR (MH)

Fazor wordt opgenomen door de plant en getransporteerd naar de knollen. Het product heeft meerdere weken nodig om met een voldoende concentratie in de knol te komen.

Daarom toepassen op gezond loof met voldoende sapstroom

Fazor verhindert de celdeling bij kleine knolletjes. Wanneer Fazor dus wordt toegepast op knollen kleiner dan 35 mm groeien deze dus niet verder

Knollen - groter dan 35mm - waar alle cellen al gevormd zijn zullen geen hinder ondervinden van Fazor omdat de celgroei en dus de verdere groei van de knol gewoon doorgaat.

Daarom eerst het caliber of maatsortering controleren alvorens te behandelen

Optimaal gebruik van Fazor

Wanneer Toepassen ?

Vooraf via proefrooiing sortering controleren

Minstens 80 % van de knollen heeft een diameter van minstens 35 à 40 mm. Kleinere knollen stoppen met groeien, dit resulteert in een opbrengstverlies.

Na de toepassing wordt ook het loof toch wat geremd

Hou ook rekening met het feit dat na een toepassing met Fazor ook het loof tijdelijk geremd wordt. De symptomen zijn soms vergelijkbaar met een zware aantasting van toprol ...

De symptomen in de topscheuten zullen meer uitgesproken zijn wanneer het na de toepassing terug droog en warm wordt !

Bijkomende info

- ➔ Dosering
FAZOR : 5 kg / ha
Er is ook een vloeibare formulering beschikbaar : CROWN MH 11 l / ha
- ➔ Gebruik voldoende water (meer dan 250 l water)
- ➔ Het loof moet gezond zijn en best ook in volle groei, immers het loof moet Fazor kunnen opnemen om dan neerwaarts te kunnen transporteren. Fazor wordt beter opgenomen wanneer bladeren langer bedauwd zijn, dus best 's morgens toepassen.
- ➔ 24 uur geen neerslag na de toepassing
Indien toch regen na ...
  - 0 – 3 u → nieuwe behandeling met volledige dosis
  - 3 – 6 u → halve dosis
  - 6 – 12 u → halve dosis (laat)
- ➔ Mengbaarheid
Ondanks geruchten dat het middel niet mag gemengd worden met fungiciden, leert de ervaring ons wel dat Fazor kan gemengd worden met de meeste fungiciden (behalve Shirlan). Ranman Top is mogelijks een betere keuze omwille van een specifieke uitvloeier ...
- ➔ Bij loofdoding binnen de 3 weken is er een mindere werking, want Fazor wordt zeer traag opgenomen.

Ervaring met Fazor

Officiële instanties

Op de website van het PCA (www.pcainfo.be) kan U de resultaten van een toepassing met FAZOR zelf beoordelen. U leest er de proefresultaten van 2005, 2006, 2007, 2008 en 2010.

In 2006 waren de weersomstandigheden nogal gelijklopend met die tot op vandaag : een droogteperiode met warm weer eind juli en nadien regen begin augustus. Proeven op Bintje hebben toen aangetoond dat het onderwatergewicht verhoogde van 362 naar 386 bij een toepassing met 5 kg Fazor. Het aantal glazige knollen in een zoutbad van 1,06 daalde van 12 % naar slechts 2,8 %. In totaal kon 2750 kg aardappelen per hectare meer gecommmercialiseerd worden.

In 2010 : " positieve effecten op het onderdrukken van doorwas met middelen op basis van maleïnehydrazide werden bevestigd in 2010. Vooral de rassen die gevoelig zijn voor doorwas zoals Bintje reageren positief op de behandelingen. Dit uit zich niet meteen in een grotere totale opbrengst, maar wel in meer grove aardappelen, minder drijvers en een hoger onderwatergewicht. Bij Fontane en Innovator, die weinig gevoelig zijn aan doorwas, werd geen positief effect waargenomen. "

Ervaring van de telers

Vele telers staan nogal weigerachtig tegenover het gebruik van Fazor in aardappelen. Dit geeft alles te maken met de negatieve reputatie of verhalen over een minopbrengst na gebruik van Fazor. Het is inderdaad mogelijk dat na de toepassing de opbrengst wordt gedrukt, maar dit wordt bijna altijd gecompenseerd door een betere bewaarkwaliteit. Glazige knollen die straks ook de algemene bewaring in het gedrang brengen kosten vaak eveneens opbrengst.

Bij vele Franse aardappeltelers is de toepassing van MH ondertussen een standaardbehandeling geworden.

*Pas wanneer volgende vragen of voorwaarden kunnen worden aangevinkt, dan is het gebruik van **FAZOR** veilig en interessant ...*

FAZOR toepassen of niet ?

Na een grondig veldbezoek en een representatieve proefrooiing volgende checklist invullen :

Beslissingscriteria

Worden er op de knollen nieuwe scheuten gevormd

Is de sortering voldoende grof, 80 % van de knollen groter dan 40 mm

Bovengrondse vegetatie

Is de bovengrondse vegetatie gezond ?

Weersvoorwaarden

Wordt er in de eerste 12 u geen regen voorspeld ?

Met vriendelijke groeten,